

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет педагогічної освіти і мистецтва
Кафедра теорії та методик початкової освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри теорії та
методик початкової освіти

Наталія МЄЛЄКЄСЦЕВА

26 серпня 2026 р.

Зі змінами:

22 вересня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дитяча література та виразне читання в початковій школі

підготовки здобувачів вищої освіти
за освітньо-професійною програмою
спеціальності
галузі знань
мова навчання

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
«Початкова освіта»
013 Початкова освіта
01 Освіта / Педагогіка
українська

2026-2027 навчальний рік

Розробник програми: Наталія МЄЛЄКЄСЦЕВА, кандидат філологічних наук,
доцент, завідувач кафедри теорії та методик початкової освіти.

Ухвалено на засіданні кафедри теорії та методик початкової освіти
Протокол №13 від 26 серпня 2026 року

Зі змінами:
Протокол №14 від 29 вересня 2026 року

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми

Наталія ГУДИМА

Зміст робочої програми навчальної дисципліни

1. Мета вивчення навчальної дисципліни «Дитяча література та виразне читання в початковій школі» – формування літературознавчої, комунікативної та професійно орієнтованої компетентностей майбутніх учителів початкових класів, що передбачає оволодіння знаннями про літературний процес і проблематику творів для дітей, їх художні особливості та виховний потенціал, розвиток умінь застосовувати ці знання у професійно-педагогічній діяльності, а також становлення гуманістичного світогляду, національної свідомості й ціннісних орієнтацій особистості вчителя-громадянина України.

Вивчення навчальної дисципліни «Дитяча література та виразне читання в початковій школі» має важливе значення для формування професійної компетентності майбутнього вчителя початкових класів, оскільки забезпечує готовність до добору й інтерпретації художніх текстів для дітей, розвитку читацької культури молодших школярів та організації ефективного виразного читання як засобу мовленнєвого, емоційно-ціннісного й особистісного розвитку учнів.

2. Обсяг дисципліни.

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни		
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти ОКР «молодший спеціаліст»
Рік навчання	2026-2027	2026-2027	2026-2027
Семестр вивчення	6	7, 8	5, 6
Кількість кредитів ЄКТС	3	3	3
Загальний обсяг годин	90	90	90
Кількість годин навчальних занять	36	18	16
Лекційні заняття	16	8	8
Практичні заняття	20	10	8
Самостійна робота	54	72	74
Форма підсумкового контролю	екзамен	екзамен	екзамен

3. Статус дисципліни – обов’язковий освітній компонент професійної підготовки.

4. Передумови для вивчення дисципліни: «Історія та культура України», «Психологія індивідуального розвитку дітей молодшого шкільного віку», «Методика навчання мовно-літературної освітньої галузі в початковій школі».

5. Програмні компетентності навчання.

Інтегральна компетентність: здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії.

Загальні компетентності:

ЗК 01	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК 02	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК 03	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
ЗК 04	Здатність працювати в команді.
ЗК 05	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК 06	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 07	Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.
ЗК 08	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
ЗК 09	Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні компетентності:

СК 03	Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.
СК 07	Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.

6. Очікувані результати навчання з дисципліни

ПРН 06	Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.
--------	--

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати: основні етапи та закономірності розвитку дитячої літератури; провідні жанри, тематику й проблематику творів для дітей; художні особливості та виховний потенціал дитячих літературних текстів; вимоги Державного стандарту початкової освіти й чинних освітніх програм щодо літературного читання; теоретичні засади та методику виразного читання в початковій школі; вікові особливості сприймання художнього тексту молодшими школярами.

вміти: аналізувати та інтерпретувати твори дитячої літератури з урахуванням вікових і психолого-педагогічних особливостей учнів; добирати літературні тексти відповідно до освітніх цілей і виховних завдань початкової школи; здійснювати виразне читання різних жанрів дитячої літератури; організовувати роботу з художнім текстом на уроках читання; формувати читацьку компетентність, мовленнєві та емоційно-ціннісні уміння молодших школярів; усвідомлювати вплив дитячої книги на емоційний стан, світосприйняття та психологічне благополуччя дитини й добирати та опрацьовувати художні тексти з урахуванням принципів травмочутливого викладання; застосовувати набуті знання й уміння у професійній діяльності вчителя початкових класів.

7. Засоби діагностики результатів навчання: опитування, виконання практичних завдань, презентації, буктрейлер, тестування, проєктна робота, модульна контрольна робота тощо.

8. Програма навчальної дисципліни.

Денна форма здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	разом	зокрема		
		лекційні заняття	практичні заняття	самостійна робота
Змістовий модуль 1. Українська та зарубіжна література для дітей				
Тема 1. Витоки дитячої літератури. Український фольклор і його вплив на розвиток дитячої літератури.	14	2	4	8
Тема 2. Становлення та розвиток української літератури для дітей. Українська література для дітей у XIX ст.	10	2	2	6
Тема 3. Розвиток літератури для дітей у XX ст.	20	4	4	12
Тема 4. Сучасна українська література для дітей і юнацтва.	24	4	6	14
Тема 5. Зарубіжна література для дітей молодшого шкільного віку.	22	4	4	14
Разом годин	90	16	20	54

Заочна форма здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	разом	зокрема		
		лекційні заняття	практичні заняття	самостійна робота
Змістовий модуль 1. Українська література для дітей (становлення – XX ст.)				
Тема 1. Український фольклор і його вплив на розвиток дитячої літератури. Становлення й розвиток української	22	2	2	18

літератури для дітей.				
Тема 2. Українська література для дітей XIX-XX ст.	22	2	2	18
Тема 3. Сучасна українська література для дітей і юнацтва.	24	2	4	18
Тема 4. Зарубіжна література для дітей молодшого шкільного віку.	22	2	2	18
Разом годин	90	8	10	72

Заочна форма здобуття вищої освіти ОКР «молодший спеціаліст»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	разом	зокрема		
		лекційні заняття	практичні заняття	самостійна робота
Змістовий модуль 1. Українська література для дітей (становлення – XX ст.)				
Тема 1. Український фольклор і його вплив на розвиток дитячої літератури. Становлення й розвиток української літератури для дітей.	22	2	2	18
Тема 2. Українська література для дітей XIX-XX ст.	22	2	2	18
Тема 3. Сучасна українська література для дітей і юнацтва.	24	2	2	20
Тема 4. Зарубіжна література для дітей молодшого шкільного віку.	22	2	2	18
Разом годин	90	8	8	74

9. Форми поточного та підсумкового контролю: під час практичних занять – опитування (індивідуальне, фронтальне, уцільнене, вибіркове), взаємоопитування, перевірка виконаних завдань, тестування; контроль за самостійною роботою (опитування / тестування з використанням модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища Moodle, перевірка виконаних вправ і завдань та ін.).

Форма модульного контролю: модульна контрольна робота.

Форма підсумкового контролю: екзамен (усна/письмова відповідь, зокрема із використанням модульного об'єктно-орієнтованого динамічного навчального середовища Moodle).

10. Критерії оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів регламентується: «Положенням про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» (нова редакція) (<https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view>), «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка» (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKuf/view), «Положенням про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» (нова редакція) (https://drive.google.com/file/d/1yPri7vZ5hm6qjWP_mWnAjIs4qv1ReKzV/view).

В умовах застосування дистанційних технологій навчання організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до «Положення про дистанційне навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» (https://drive.google.com/file/d/1c--sYRfDI_iAT7L766LprKB-x9GGKaEy/view).

Денна/заочна форма здобуття вищої освіти

Поточний і модульний контроль (60 балів)			Екзамен	Сума
Аудиторна робота (ЗМ 1)	МКР	Самостійна робота		
30	20	10	40	100

Поточний контроль (30 балів)

Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на кожному навчальному занятті – 12.

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	Здобувач вищої освіти володіє лише окремими поняттями з дитячої літератури (назви творів, прізвища авторів) без розуміння їх змісту чи значення для навчання в початковій школі. Відповідає лише на запитання «так/ні». Порушує принципи академічної доброчесності.
	2	Здобувач вищої освіти частково орієнтується в базових поняттях курсу, однак не розуміє їх значення у викладанні. Потребує допомоги викладача навіть для простих відповідей. Може знайти інформацію в підручнику, але без усвідомлення її застосування. Порушує принципи академічної доброчесності.
	3	Здобувач вищої освіти демонструє поверхневе розуміння теми, наводить окремі приклади творів дитячої літератури, проте не вміє їх аналізувати або застосовувати для педагогічних завдань. Виконує завдання лише з постійною допомогою викладача. Порушує принципи академічної доброчесності.
Середній (репродуктивний)	4	Здобувач вищої освіти знає основні твори та авторів дитячої літератури, але лише відтворює відомий матеріал. Може виконати завдання за зразком (наприклад, переказати зміст твору). Має труднощі із самостійним аналізом. Дотримується принципів академічної доброчесності.
	5	Здобувач вищої освіти розуміє зміст творів дитячої літератури, намагається пояснити їх виховне значення. Може самостійно дібрати твір для певної теми уроку, але висновки часто поверхневі або непослідовні. Виконує методичні завдання за алгоритмом. Дотримується принципів академічної доброчесності.
	6	Здобувач вищої освіти впізнає твори та авторів, може

		коротко аналізувати твори дитячої літератури (теми, ідеї, образи), самостійно застосовує знання для створення простих дидактичних завдань. Використовує додаткові джерела з певною допомогою викладача. Загалом дотримується принципів академічної доброчесності.
Достатній (алгоритмічно-дієвий)	7	Здобувач вищої освіти логічно викладає матеріал, аналізує твори дитячої літератури за визначеним планом (тема, ідея, персонажі, виховне значення). Наводить приклади використання творів на уроках, створює елементарні дидактичні матеріали (схеми, картки тощо). Дотримується принципів академічної доброчесності.
	8	Здобувач вищої освіти має ґрунтовні знання про твори дитячої літератури, вміє обґрунтовувати їх педагогічну доцільність, адаптує матеріал для уроків, створює варіанти завдань для учнів. Виконує аналіз творів самостійно із мінімальною кількістю неточностей. Дотримується принципів академічної доброчесності.
	9	Здобувач вищої освіти впевнено аналізує дитячу літературу, застосовує знання у змінених педагогічних ситуаціях, творчо підходить до добору творів, розробляє власні інтерактивні форми роботи з текстом. Обґрунтовано висловлює власну думку щодо використання творів у вихованні учнів. Дотримується принципів академічної доброчесності.
Високий (творчо-професійний)	10	Здобувач вищої освіти має глибокі знання дитячої літератури та методики її викладання. Самостійно створює інтегровані заняття, моделює педагогічні ситуації, добирає тексти відповідно до вікових особливостей дітей. Критично оцінює різні підходи до аналізу творів, робить обґрунтовані висновки. Дотримується принципів академічної доброчесності.
	11	Здобувач вищої освіти демонструє системне бачення ролі дитячої літератури в освітньому процесі, впевнено знаходить творчі рішення для використання творів у різних навчальних ситуаціях. Розробляє авторські дидактичні матеріали, пропонує варіанти інноваційних методичних прийомів. Дотримується принципів академічної доброчесності.
	12	Здобувач вищої освіти володіє системними та глибокими знаннями дитячої літератури, творчо та інноваційно підходить до її використання в освітньому процесі. Демонструє здатність до наукового аналізу літературних творів, проєктує методичні ситуації, створює авторські дидактичні матеріали, інтегрує літературу з іншими освітніми галузями. Виявляє високу професійну рефлексію, аналітичне мислення та академічну доброчесність.

Якщо здобувач вищої освіти не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0, 1, 2, 3, отримані на навчальних заняттях; не виконав завдання модульної контрольної роботи, самостійної роботи / виконав завдання модульної контрольної роботи, самостійної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості виділених балів, він

вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття здобувач вищої освіти має обов'язково відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні й лабораторні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Здобувачеві вищої освіти, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Здобувач вищої освіти, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до навчальних занять, здобувач вищої освіти повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Рейтингова оцінка у балах знань, умінь і навичок здобувача на навчальних заняттях з навчального (змістового) модуля обчислюється після проведення цих занять та ліквідації ним поточної заборгованості, пов'язаної з пропусками занять, непідготовленістю або недостатньою підготовленістю до них відповідно до «Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція)». URL: https://drive.google.com/file/d/1aD_jeL-jGRbDWAegkQ58tdMxxbqQKuff/view.

Академічна доброчесність. Дотримання академічної доброчесності регулюється Законом України «Про академічну доброчесність» (від 18 груд. 2025 р. № 4742-IX) (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4742-20#Text>), «Кодексом академічної доброчесності Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція)» (https://drive.google.com/file/d/1OLDomDmXy-2JguxZag43N1Q-ctnW8ta_/view), «Положенням про використання штучного інтелекту в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» (<https://drive.google.com/file/d/1eDvHgbvZUYojWNwNwkIED66qGDPPpHrB/view>). Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Політика використання інструментів штучного інтелекту (ШІ). Під час вивчення освітнього компонента допускається використання систем штучного інтелекту як допоміжного інструменту за умови дотримання принципів академічної доброчесності та самостійності виконання навчальних завдань.

Системи ШІ можуть використовуватися для генерування ідей, пошуку, добору та структурування інформації, створення допоміжних матеріалів, мовного і стилістичного редагування текстів, перекладу, якщо це не суперечить меті й умовам конкретного завдання. Інформація, отримана за допомогою ШІ, має бути критично опрацьована та перевірена за достовірними джерелами.

У разі використання систем ШІ під час виконання навчальних завдань здобувач зазначає форму й обсяг їх використання та здійснює відповідне маркування згенерованого контенту згідно з вимогами «Положення про використання штучного інтелекту в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка».

Не допускається використання ШІ для підміни самостійної навчальної діяльності здобувача, зокрема подання повністю згенерованих робіт або їх фрагментів як власних без

належного опрацювання та маркування, використання вигаданих або недостовірних даних, джерел і цитат, а також використання ІІІ всупереч установленим викладачем умовам виконання конкретного завдання.

Під час контрольних заходів (тестування, модульна контрольна робота, екзамен) використання інструментів ІІІ заборонено.

Самостійна робота (10 балів)

Перевірку завдань самостійної роботи, які студенти готують на практичні заняття, здійснює викладач, який їх проводить. Їх оцінювання є складником загальної оцінки, що виставляється здобувачеві на практичному занятті.

Контроль за іншими видами самостійної роботи у формі співбесіди здійснює лектор на консультаціях.

Рівень навчальних досягнень	Кількість балів	Критерії оцінювання
Високий	9-10 б.	Здобувач вищої освіти виявляє глибокі фундаментальні знання з питань, винесених на самостійне опрацювання, повно викладає самостійно вивчений матеріал, виявляє розуміння предмета висловлювання. Здобувач проводить детальний аналіз матеріалу, має оригінальні ідеї та критичні міркування, демонструє глибоке розуміння теми. Висловлювання здобувача – логічні, структуровані і професійні. Здобувач вищої освіти вчасно виконує завдання самостійної роботи. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
Достатній	7-8 б.	Здобувач вищої освіти виявляє знання з питань, винесених на самостійне опрацювання, проводить аналіз матеріалу, має самостійне осмислення, проте не завжди пропонує оригінальні ідеї. Здобувач вищої освіти вчасно виконує завдання самостійної роботи. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
Середній	6 б.	Здобувач виявляє знання і розуміння основних положень питань, винесених на самостійне опрацювання, але викладає матеріал неповно, допускає неточності у визначенні понять, потребує допомоги викладача, не вміє досить глибоко і доказово обґрунтовувати свої судження і наводити приклади. Здобувач вищої освіти виконує завдання самостійної роботи фрагментарно й дещо пізніше визначеного терміну. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
Початковий	менше 6 б.	Здобувач не володіє теоретичним матеріалом, допускає помилки у формулюванні понять, які спотворюють їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал. Здобувач не виконав більшість завдань самостійної роботи, подав роботу пізніше визначеного терміну. У роботі здобувача наявні ознаки академічної недоброчесності.

Здобувачі вищої освіти виконують такі види самостійної роботи з дисципліни:

- 1) опрацювання текстів лекційних занять;
- 2) робота з основною й допоміжною літературою, читання наукової та навчальної літератури, художніх творів для початкової школи;

- 3) ознайомлення з нормативними документами освітянської галузі та їх опрацювання;
- 4) підготовка до практичних занять;
- 5) створення методичних розробок, дидактичних матеріалів;
- 6) використання цифрових інструментів для створення інтерактивних навчальних матеріалів;
- 7) опрацювання питань, винесених на самостійне опрацювання;
- 8) виконання вправ і завдань в Moodle;
- 9) підготовка до виконання модульної контрольної роботи тощо.

Здобувачі вищої освіти, які за виконання завдань самостійної роботи отримали рейтинговий бал менший 60% від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися на звіт за виконання самостійної роботи на консультації, або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Неформальна та/або інформальна освіта. Визнання КПНУ ім. І. Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом формальної або інформальної освіти регламентовано положенням «Порядок визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція)». URL: <https://drive.google.com/file/d/19GCSM3y-K496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view>.

У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно Порядку визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих шляхом здобуття неформальної/інформальної освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка, зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю).

У неформальній освіті:

- закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю);
- підготовка конкурсної наукової роботи;
- призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт.

В інформальній освіті – наявність наукової публікації.

Модульна контрольна робота (20 балів)

Модульна контрольна робота передбачає виконання тестових завдань із дисципліни. Мета її написання – виявити рівень теоретичних знань та практичних умінь і навичок студентів. МКР складається із 40 тестових завдань: 1 питання – 0,5 б. Мінімальна кількість балів – 12 балів.

Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі. До її написання допускаються всі студенти. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється в 0 балів.

Студенти, які за результатами виконання МКР отримали рейтинговий бал менший 60% від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для її виконання або не виконали її завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Семестровий екзамен (40 балів)

Білет екзамену складається з трьох питань (1-2 – теоретичні, 3 – практичне). Перше і друге питання (по 15 балів) екзаменаційного білета оцінюються відповідно до таких

критеріїв: відповідність змісту, повнота і ґрунтовність викладу, доказовість викладу, термінологічна коректність, академічна доброчесність.

Високий рівень 14-15 б.	Здобувач вищої освіти виявляє глибокі та системні знання з курсу дитячої літератури; повно і змістовно викладає матеріал; розуміє зміст, виховний і дидактичний потенціал творів дитячої літератури; здатний аналізувати твори з різних методичних і літературознавчих позицій; усвідомлює можливість різних інтерпретацій творів; упевнено оцінює літературні та методичні підходи; формулює власне бачення ролі дитячої літератури в освітньому процесі; наводить влучні приклади з творів дитячої літератури та демонструє вміння застосовувати знання для розв'язання педагогічних і методичних ситуацій, у тому числі нестандартних; викладає матеріал логічно, послідовно, грамотно, використовує українську літературну мову та літературознавчу термінологію; дотримується принципів академічної доброчесності.
Достатній рівень 12-13 б.	Здобувач вищої освіти виявляє знання основних тем курсу, але викладає матеріал неповно, допускає неточності у визначеннях літературознавчих понять, назвах творів або авторів; демонструє обмежене вміння аналізувати твори дитячої літератури і робити висновки щодо їх педагогічної цінності; приклади наводить рідко або неточно; відповідь непослідовна, з помилками у мовному оформленні; здобувач не готовий аргументовано захистити проєкт побудови роботи з дитячою літературою за певними темами; дотримується принципів академічної доброчесності.
Середній рівень 9-11 б.	Здобувач вищої освіти виявляє знання основних тем курсу, але викладає матеріал неповно, допускає неточності у визначеннях літературознавчих понять, назвах творів або авторів; демонструє обмежене вміння аналізувати твори дитячої літератури і робити висновки щодо їх педагогічної цінності; приклади наводить рідко або неточно; відповідь непослідовна, з помилками у мовному оформленні; дотримується принципів академічної доброчесності.
Початковий рівень менше 9 б.	Здобувач вищої освіти виявляє недостатнє знання курсу дитячої літератури; не володіє основними поняттями, допускає суттєві помилки, що спотворюють зміст понять і творів; невпевнено та хаотично викладає матеріал; не може самостійно побудувати послідовну відповідь чи систему роботи з дитячою літературою; неспроможний виконати навіть стандартні завдання, незважаючи на допоміжні запитання викладача; відповідь містить ознаки академічної недоброчесності.

Третє питання екзаменаційного білета (10 балів) – практичне завдання (аналіз художнього твору), яке оцінюється за повнотою й глибиною аналізу змісту твору, правильністю визначення теми, ідеї, жанру, образів та художніх засобів, обґрунтуванням виховного потенціалу, доцільністю запропонованих методичних рекомендацій, логічністю викладу, мовною грамотністю та дотриманням принципів академічної доброчесності.

Високий рівень 9-10 б.	Аналіз твору повний і глибокий. Правильно визначено всі ключові елементи аналізу (тема, ідея, сюжет, образи, художні засоби). Чітко розкрито виховний потенціал твору для початкової школи. Запропоновані методичні рекомендації – сучасні, конкретні й педагогічно доцільні, з урахуванням вікових особливостей учнів.
---------------------------	---

	Виклад матеріалу логічний, послідовний. Використано літературознавчу й методичну термінологію. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
Достатній рівень 7-8 б.	Аналіз твору переважно повний, хоча окремі аспекти (наприклад, художні засоби чи виховний потенціал) розкрито недостатньо глибоко. Методичні рекомендації загалом правильні, але деякі з них потребують уточнення чи прикладів. Виклад матеріалу послідовний. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
Середній рівень 6 б.	Аналіз твору поверхневий або неповний: розглянуто лише окремі елементи аналізу (наприклад, тільки тему і сюжет). Відсутня чітка характеристика образів чи художніх засобів. Методичні рекомендації подані загально або частково недоречні. Структура відповіді нечітка, використання термінів обмежене, інколи неправильне. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
Початковий рівень менше 6 б.	Аналіз твору фрагментарний або відсутній. Здобувач не розкриває ключових аспектів твору або допускає грубі помилки в характеристиці змісту чи жанру. Методичні рекомендації відсутні або неправильні. Відповідь хаотична, без структури, містить численні помилки. Не використано літературознавчу чи методичну термінологію або вона застосована неправильно. Можливе порушення принципів академічної доброчесності.

Загальне оцінювання екзамену:

- 40-36 балів – високий рівень;
- 35-30 балів – достатній рівень;
- 29-24 бали – середній рівень;
- 23 бали і менше – початковий рівень.

Здобувачі вищої освіти, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, не допускаються до екзамену. Вони допускаються до нього після ліквідації академічної заборгованості за результатами поточного контролю.

Вважається, що здобувач вищої освіти підготувався до іспиту, якщо рейтингова оцінка за його результатом більша або дорівнює 24 балам.

Здобувачам вищої освіти, які за іспит отримали незадовільну оцінку, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки. Ліквідація академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяється до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускається не більше двох разів із навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яка створюється за розпорядженням декана педагогічного факультету. Якщо здобувач вищої освіти ліквідує академічну заборгованість на засіданні комісії, яка створюється за розпорядженням декана педагогічного факультету, його відповідь оцінюється за 100-бальною шкалою без урахування результатів поточної успішності.

Рейтингова оцінка з кредитного модуля – сумарна підсумкова оцінка за багатобальною шкалою рівня засвоєння студентом певного кредитного модуля (навчальної дисципліни) упродовж його вивчення.

Оцінювання навчальних досягнень із навчальної дисципліни здійснюється відповідно до таблиці відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти:

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни	Підсумкова оцінка за шкалою ECTS	Підсумкова екзаменаційна оцінка за національною шкалою
90-100	A (відмінно)	відмінно
82-89	B (дуже добре)	добре
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	
60-66	E (достатньо)	задовільно
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	незадовільно
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)	

Перескладання рейтингових оцінок (від 60 і більше балів) із метою їх підвищення дозволяється лише у виняткових випадках за погодженням із деканом педагогічного факультету та з дозволу ректора університету.

11. Матеріально-технічне, інформаційне та навчально-методичне забезпечення.

Вивчення курсу не потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, однак можливе використання проєктора й ноутбука / персонального комп'ютера для створення презентацій у форматі PowerPoint, Canva тощо. Передбачається застосування об'єктно-модульного динамічного середовища навчання MOODLE. Можливе використання застосунків для проведення онлайн-конференцій.

12. Рекомендована література.

Основна література

1. Інноваційні технології навчання української мови та читання в початковій школі: навчально-методичний посібник / Гудима Н. Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О.В., 2024. 248 с.
2. Качак Т.Б. Дитяча література та методика навчання літературного читання. Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ : НАІР, 2025. 160 с.
3. Качак Т. Українська література для дітей та юнацтва: підручник. Вид. 3-тє, доповнене. Київ : ВЦ «Академія», 2025. 456 с.
4. Мелєкесцева Н., Олинець Т. English Children's Literature: навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О.В., 2024. 106 с.

Додаткова література

1. Гудима Н., Мелєкесцева Н. Література для дітей як засіб розвитку емоційного інтелекту молодших школярів. *Фахова підготовка вчителя початкової школи в умовах реформування освіти* : колективна монографія / за ред.: Н.В. Бахмат, Н.В. Гудими, О.В. Ковальчук, С.З. Романюк. Київ : Міленіум, 2021. С. 79-88.
2. Гудима Н., Мелєкесцева Н. Формування інформаційно-цифрової компетентності молодших школярів на уроках мовно-літературної галузі засобами онлайн-інструментарію навчання. *Acta Paedagogica Volynienses*. Луцьк : Волинський

національний університет імені Лесі Українки, 2022. Вип. 2. С. 61-71. URL: <https://doi.org/10.32782/apv/2022.2.9>.

3. Гудима Н.В., Мелекесцева Н.В., Ковальчук О.В. Готовність учителя початкової школи до формування в учнів емоційної грамотності на уроках мовно-літературної освітньої галузі засобами емоційного спілкування. *Педагогічна освіта: теорія і практика* : Збірник наукових праць / Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка; Інститут педагогіки НАПН України [гол. ред. Бахмат Н. В.]. Вип. 29 (2-2020). Київ : Міленіум, 2020. С. 266-276.

4. Гудима Н.В., Мелекесцева Н.В., Ковальчук О.В. Формування медіаграмотності молодших школярів на уроках мовно-літературної освітньої галузі як одне із актуальних завдань Нової української школи. Наукові записки. Серія «Психолого-педагогічні науки» (Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя) / за заг. ред. В.В. Бурназової. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2023. №1. С. 32-42. URL: <https://lkip.ndu.edu.ua/index.php/nz/article/view/975>.

5. Гуцалюк Т.В., Мархайчук М.В. «Промоції та інноваційні мотивації учнів початкових класів НУШ до читання сучасної української дитячої літератури: підходи й можливості» (Практичний посібник до Хрестоматії сучасної української дитячої літератури для 1,2 класів серії «Шкільна бібліотека»). Славута, 2023. 124 с.

6. Живі письменники. Як говорити з дітьми про війну та мир. Посібник / Упор. Т. Стус, А. Третяк, М. Артеменко. Київ, 2023. 150 с. URL: <https://surl.li/nzvofc>.

7. Кизилова В.В. Українська література для дітей та юнацтва : новітній дискурс : навчально-методичний посібник для студ. вищих навч. закл. Старобільськ : Вид-во ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 2015. 236 с.

8. Кириленко Н. Дитяча література. Методичні рекомендації для студентів-філологів. Суми : СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2021. 116 с.

9. Комарівська Н.О. Зарубіжна література для дітей. Хрестоматія : Навч. посібник. Вінниця : ТОВ «ТВОРИ», 2018. 696 с.

10. Мелекесцева Н. Ігри як засіб розвитку емоційного інтелекту молодших школярів під час роботи з дитячими художніми творами. *Сучасні технології початкової освіти: реалії та перспективи*: збірник наукових праць. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, педагогічний факультет, кафедра теорії та методик початкової освіти; редкол.: Н.В. Бахмат, Н.В. Гудима, О.В. Ковальчук. Київ : Міленіум, 2021. Випуск 4. С. 76-79.

11. Мелекесцева Н. Оновлення змісту літературної освіти як засіб підвищення читацької компетентності молодших школярів. *Сучасні технології початкової освіти: реалії та перспективи*: збірник наукових праць. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, педагогічний факультет, кафедра теорії та методик початкової освіти; редкол.: Н.В. Бахмат, Н.В. Гудима, О.В. Ковальчук. Київ : Міленіум, 2020. Випуск 2. С. 115-118.

12. Мелекесцева Н. Розвиток читацького інтересу здобувачів початкової освіти засобами медіатехнологій. *Acta Paedagogica Volynienses*. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2024. №6. С. 29-36. URL: <https://doi.org/10.32782/apv/2024.6.5>.

13. Мелекесцева Н. Формування мовленнєвої культури молодших школярів засобами сучасної української поезії для дітей. *Сучасні технології початкової освіти: реалії та перспективи*: збірник наукових праць. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, педагогічний факультет, кафедра теорії та методик початкової освіти; редкол.: Н.В. Бахмат, Н.В. Гудима, О.В. Ковальчук. Київ : Міленіум, 2020. Випуск 3. С. 113-116.

14. Мелекесцева Н., Гудима Н. Розвиток критичного мислення молодших школярів: стратегії роботи з творами сучасної української літератури для дітей. *Фахова підготовка вчителя початкової школи в умовах реформування освіти* : колективна монографія / за ред.: Н.В. Бахмат, Н.В. Гудими. Київ : Міленіум, 2020. С. 90-103.
15. Мелекесцева Н., Гудима Н. Формування навичок медіаграмотності здобувачів початкової освіти на уроках мовно-літературної галузі під час роботи з медіатекстами. *Acta Paedagogica Volynienses*. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. № 3. С. 61-67. URL: <https://doi.org/10.32782/apv/2022.3.9>.
16. Нежива Л.Л., Паламар С.П. Дитяча література з методикою навчання: навчально-методичний посібник. Київ, 2025. 245 с.
17. Ройз С. Не ретравмувати дітей: рекомендації щодо використання контенту в підручниках. *Міністерство освіти і науки України*. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/2023/10/Svitlana.Royz-rekomendatsiyi-05.10.2023.pdf>
18. Типові освітні програми для закладів загальної середньої освіти : 1-2 та 3-4 класи. Київ : Видавництво «Світоч», 2019. 336 с.
19. Хрестоматія сучасної української дитячої літератури для читання в 1, 2 класах серії «Шкільна бібліотека» / укладач Тетяна Стус. Львів : Видавництво Старого Лева, 2016. 160 с.
20. Хрестоматія сучасної української дитячої літератури для читання в 3, 4 класах серії «Шкільна бібліотека» / укладач Тетяна Стус. Львів : Видавництво Старого Лева, 2016. 192 с.

13. Рекомендовані джерела інформації.

1. Абук. Перша українська аудіокнигарня. URL: <https://abuk.com.ua/>.
2. Електронні книги – безкоштовно! *Видавництво Старого Лева*. URL: <https://starylev.com.ua/promotion/elektronni-dytyaci-knygy-bezkostovno>.
3. Казка.укр. Дитячі книги з малюнками українською. URL: <https://xn--80aaaukc.xn--jlamh/>.
4. Книги для батьків та дітей українською. URL: <http://e-bookua.org.ua/dyt/>.
5. Книжка заспокоює: що почитати дитині, поки триває війна. *Освіторія*. URL: <https://osvitoria.media/opinions/knyzhka-zaspokoyuye-shho-pochytaty-dytyni-poky-tryvaye-vijna/>.
6. Мала сторінка. URL: <https://mala.storinka.org/>.
7. Письменники Хмельниччини. *Хмельницька обласна бібліотека для дітей імені Т.Г. Шевченка*. URL: http://odb.km.ua/index.php?dep=1&dep_up=324&dep_cur=336.
8. Світ літератури. Сайт Химинець Адріани Арпадівни, учителя зарубіжної літератури, української мови та літератури. URL: <http://svitliteraturu.com/>
9. Слухай. URL: <https://sluhay.com.ua/>.
10. Сторія. Сучасна онлайн-бібліотека історій для дітей та підлітків. URL: <https://storiya.info/>.
11. Читанка. URL: <http://chytanka.com.ua/>.
12. BARABOOKA. Простір української дитячої книги. URL: <http://www.barabooka.com.ua/>.
13. Library for all. URL: <https://libraryforall.org/ukraine/>.
14. Осмислені й переосмислені. URL: <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/osmysleni-ta-pereosmysleni/>.